

JOHN
STEINBECK

Perla

Traducere din limba engleză
de Irina-Ruxandra Popa

POLIROM
2020

Kino privi îngrijorat și văzu că era într-adevăr puțin albastră. De unde să fi știut dacă era sau nu mereu așa? Dar cursa fusese întinsă. Nu putea să riște.

Ochii doctorului se umeziseră în punguțele lor.

— Îi voi da ceva, o să încerc să înlătur otrava, spuse el.

Și-i dădu lui Kino copilul în brațe.

Luă din geantă o sticlură cu praf alb și o capsulă de gelatină. Umplu capsula cu praf și o închise; apoi peste prima capsulă potrivi o a doua și o închise și pe aceea. La urmă, dădu dovadă de multă iscusință. Luă copilul și-i ciupi buza de jos până când acesta deschise gura. Degetele lui cărnoase așezară capsula pe limba copilului, cât mai în spate, de unde nu mai putea fi scuipată afară, apoi luă de pe podea micul ulcior cu *pulque* și-i dădu o gură lui Coyotito. Și asta a fost tot. Se uită din nou la ochiul copilului și-și strânse buzele, părând că se gândește.

În sfârșit, îi dădu Juanei copilul înapoi și se întoarse către Kino.

— Cred că otrava va începe să lucreze cam într-o oră, spuse el. Doctoria s-ar putea să-l salveze pe copil, dar eu mă voi întoarce peste o oră. Poate am ajuns la timp ca să-l salvez.

Respiră adânc și ieși din colibă, iar servitorul îl urmă ducând felinarul.

Acum Juana își ținea copilul sub broboadă și-l privea cu îngrijorare și teamă. Kino veni la ea, ridică broboada și se uită la copil. Întinse mâna ca să privească sub pleopă și abia atunci își dădu seama că încă ține perla în mână. Se duse apoi la o cutie de lângă perete și scoase din ea o bucată de cârpă. Înfășură perla în cârpă, apoi porni spre colțul colibei și săpă acolo cu degetele o groapă mică în pământ: puse perla în groapă, o acoperi și netezi locul. Apoi merse lângă foc, unde Juana stătea ghemuită și-si veghea copilul.

Doctorul, care se întorsese acasă, se instalase în scaunul său și-si privea ceasul de mână. Servitorii îl aduseră cina – ciocolată, prăjiturele și fructe –, iar el privea mâncarea cu un aer nemulțumit.

În casele vecinilor se vorbea pentru prima dată, așa, de încercare, despre lucrul ce avea să rămână multă vreme în centrul discuțiilor tuturor. Vecinii își arătau unul altuia, pe degetul mare, mărimea perlei și făceau mici gesturi mângâietoare ca să arate cât de minunată era. De acum încolo aveau să-i urmărească îndeaproape pe Kino și pe Juana, ca să vadă dacă bogățiile le vor suci și lor mințile, așa cum sucesc bogățiile mințile tuturor. Cu toții știau de ce venise doctorul. Cum nu prea izbutise să se prefacă, toți îl înțeleseseră foarte bine.

În largul estuarului, un banc des de peștișori strălucitori spinteca apa încercând să scape de un banc de pești mai mari care înotau în urma lor ca să-i mănânce. Și, din casele lor, oamenii auzeau foșnetul celor mici și plescăitul plin de viață al celor mari, în timp ce masacrul se desfășura neîntrerupt. Din adâncul golfului se ridică umezeala, care se așternu în picături sărate pe tufisuri, pe cactuși și pe copăcei. Și șoarecii de noapte mișunau

pe pământ, iar micuții șoimi de noapte îi vâneau în tăcere.

Cățelul negru și slăbănog cu cele două pete ca niște flăcărui deasupra ochilor veni la ușa lui Kino și privi înăuntru. Tremură mai să-și disloce picioarele dindărăt când Kino își aruncă privirea asupra lui și nu se liniști decât atunci când el se uită în altă parte. Cățelul nu intră în casă, dar îl urmări cu un interes aprins pe Kino în timp ce acesta își mănăcă fasolea din micul blid de lut, curăță resturile cu o turtă de porumb, apoi mănăcă turta și dădu totul pe gât cu un pahar de *pulque*.

Kino terminase de mâncat și-și răsucea o țigară când Juana îl strigă pe neașteptate:

— Kino!

El o privi, apoi se ridică și merse repede la ea, fiindcă îi citise frica în ochi. Se aplecă să vadă ce se întâmplase, dar lumina era foarte slabă. Aruncă în foc o mână de vreascuri ca să ațâțe flacăra și atunci zări chipul lui Coyotito. Copilul se îmbujorase, gâtlejul i se mișca și dintre buze îi

curgea o dâră groasă de salivă. Începuseră să i se contracte mușchii stomacului. Copilului îi era foarte rău.

Kino îngenunche lângă nevasta lui.

— Înseamnă că doctorul știa, zise el, dar o spuse mai mult pentru el și pentru ea, și asta fiindcă amintirea prafului alb îi strecurase îndoiala în suflet și i-l asprise. Juana se legăna și îngâna gemut Cântecelul Familiei, ca și când acesta ar fi putut alunga primejdia, iar copilul se zvârcoli și vomită în brațele ei. Acum Kino fu cuprins de neliniște; muzica răului îi pulsa în cap, mai să alunge cântecul Juanei.

Doctorul își termină ciocolata și ciuguli firimiturile rămase din prăjitură. Își șterse degetele cu un șervețel, se uită la ceas, se ridică și își luă geanta.

Vestea despre boala pruncului străbătu ca fulgerul colibele, căci, după foame, boala este cel de-al doilea dușman al săracilor. Unii spuneau în șoaptă: „Vezi, norocul aduce după el și amărăciune”. Apoi clătinară din cap și se ridicară să meargă spre căsuța

lui Kino. Vecinii se zoriră, cu nasurile acoperite, prin întunericul nopții și se înghesuiră din nou în casa lui Kino. Vegheau, stând în picioare, și spuneau câte ceva despre cât de trist e că un astfel de lucru s-a întâmplat tocmai la vreme de bucurie; ziceau: „Toate sunt la mâna Domnului”. Bătrânele se ghemuiseră lângă Juana, străduindu-se s-o ajute; și neizbutind asta, încercau măcar s-o îmbărbăteze.

Atunci apăru grăbit doctorul, urmat de servitorul său. Le împrăstie pe bătrâne ca pe niște găini, apoi luă copilul, îl examinează și-i pipăi fruntea.

— Otrava și-a făcut efectul. Cred că pot să înving boala. Voi face tot ce-mi stă-n putere.

Ceru apă și în cană puse trei picături de amoniac, îi desfăcu gura copilului și i-o turnă pe gât. Acesta bolborosi și scrâșni, în vreme ce Juana îl privea cu ochi bântuiți. Doctorul spuse:

— Noroc că știu să tratez otrava de scorpion, altfel...

Și dădu din umeri ca să arate ce s-ar fi putut întâmpla.